

VITAM
VIRTUTES ET MERITA
VIRI
MAGNIFICI NOBILISSIMI
AMPLISSIMI
MARTINI DORNER

CONSULIS
DE INCLYTA REPUBLICA HAMBURGENSE
OPTIME PROMERITI

D. XI APRILIS MDCCCXCVIII PIE DEFUNCTI

1708

EX
AMPLISSIMI SENATUS

DECRETO

PUBLICO NOMINE EXPONIT

ANT. AUG. HENR. LICHTENSTEIN,

S. S. TH. ET PH. D.

L. L. O. O. PROFESSOR P. BIBLIOTHECAE PUBLICAE

PRAEFECTUS,

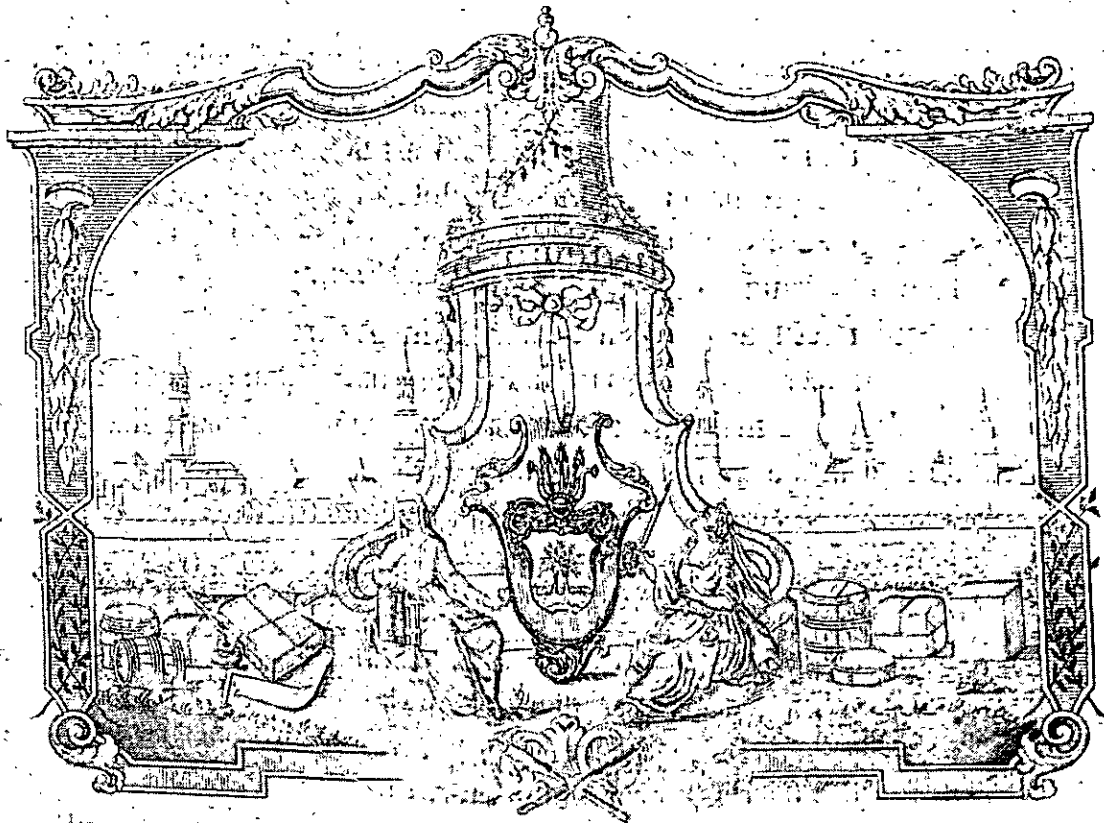
ET HOC ANNO GYMNASII,

JOHANNI VERO PERPETUUS RECTOR.

HAMBURGI

LITTERIS CAROLI WILHELMI MEYN, AMPLISSIMI SENATUS GYMNASII
ET SCHOLAE TYPOGRAPHI.

Extra omnem dubitationis aleam positum est, majores, cum illum constituerent morem, ut, quoties viri, eminentioris alicujus muneris auctoritate in hac inelyta urbe pollentes, diem supremum obirent, eodem anno Rectoris officio fungens, Professor Gymnasii, eorumdem virtutibus ac meritis publico nomine monumentum erigeret; praesertim id egisse, ut juventuti hoc facto consulerent, quam praeclaris atque illustribus exemplis imitandi causa propositis ad gnaviter agendum excitatum iri, merito arbitrabantur. Nihil enim profecto teneros adolescentum animos vehementius instigati, quo diligentius omnes mentis pariter atque corporis nervos intendant, olim reipublicae utiliter infervaturi, quam laudes civium, quos praeter ceteros egregiae indolis ac virtutis gloria clarere, meminerunt. Aliquanto vero magis prodest enarratio talis vitae, quae docet, recte collocatas ingenii dotes, sanctaeque honestatis alacre studium, non modo semper internam largiri animi quietem; verum etiam saepe suos cultores industrios, externo quodam rerum gestarum splendore, et munerum seu magistratuum curulium claritate exornare. Hoc modo unum reipublicae lumen alterum incendere, atque e prioris phoenicis quasi cinere; alter sequior plerumque exoriri solet. Propriae experientiae fida vicaria, eademque optima vitae magistra, historia testatur; ubique fere in universo terrarum orbe, plurimos cives patriae utilissimos, ad imitationem praeceptorum antecessorum extitisse.

IV

existisse. Themistoclem quidem, vix egressum ex ephebis, Miltiadis victoria, quam apud Marathona, Persarum minas reiiciens, reportaverat, in Stoa seu porticu Poecile dicta summorum artificum penicillo graphice expressa, dormire prohibebant; donec et ipse militari disciplina excultus, non modo Persas, verum adeo Miltiadem bellicis laudibus devicerat. Nae ille haud solus vigilavit ob acres inquietae aemulationis stimulos, qui noctu aequae atque interdium in generoso excellentissimi cujusque ingenii pectore fixi, versare illud neutiquam cessant, usque, dum ad virtutes laudesque maiorum aequandas erexerunt. Honesti illa iam ab Hesiodo laudata aemulatio praesertim existit, ubi docemur, aliquem internis modo ingenii et virtutis opibus adiutum, nullis admodum generosae profapiae, vel grandium divitiarum adminiculis fretum, ad summos usque in sua patria honores fuisse eVectum. Tunc enim laetior spes vel in tenui re familiari nutritos adfulget, fore, ut sibi quoque olim contingat, pari morum severitate, parique vitae industria ad idem decoris culmen felici omine prosperoque eventu adspirare.

Omnia, quae hactenus proposui, curate quadrant in Virum Perilustrem et Magnificum MARTINUM DORNER, Consulem Hamburgensem, de Republica patria in genere, et de innumeris privatis hic vel alibi degentibus aeternum promeritum, cuius vitam plurimis virtutibus, quas nullum vitium unquam contaminavit, exornatam, nunc breviter enarrare meum erit.

Natus ergo fuit hic ibidem Hamburgi die 3 Augusti A. R. S. MDCCCXXXVIII. Patrem habuit *Nicolaum Dorner*, mercatorem, neque negotiorum mole neque opulentia admodum celebrem; matrem vero *Annam Catharinam Neukirch*, omni sexus sui virtute ornatissimam. Quamvis ergo ex honesta, neque ullo modo poenitenda familia oriundus fuerit: neutiquam tamen postmodo adeptos honores natalium splendore debuit. Nisi enim egregia indolis excellentia, item fide atque assidua industria, quacum in variis vitae negotiis versatus est, multorum hominum gratiam et benevolentiam promeritus esset, vero simillimum est, eum per universam vitam in illa mediocritate mansurum fuisse, ad quam pro exigua domesticarum opum ratione natus esse videbatur. Non potest fieri, quin prima educatio, qua noster *Martinus Dorner* per tenerrimos adolescentiae annos gavissus est, perquam sollers fuerit ac liberalis, etiam si parum constet, utrum praeceptores tum sit nactus, ornatissimo seni *Johann Jacob Bode* similes, qui laudibus egregii filii *Joan. Elert. Bode* Professoris Berolinensis, Astronomici celeberrimi, vel apud exteros claret, hic Hamburgi vero non modo propter alios quoque liberos talibus parentibus, qualis ipse est, et proba coniux, quacum nunc per quinquaginta tres annos felix et concors matrimonium colit, dignissimos, verum etiam propter solidam arithmetices et reliquae matheseos cognitionem, qua tradenda

tradenda nunc ultra sexaginta annos de innumeris viris inter quos haut pauci negotiatores primarii sunt; maximopere promeritus est. Vix credibile est, ingenuos mores, quos vir humanissimus Consul *Dorner* sine ulla adfectione vel primo aditu cum nativa quadam gratia manifestabat, solius indolis aut feri studii opus fuisse. Apparebat potius ex ipso vultu, e gestibus atque disertis sermonis facundia, eundem a teneris unguiculis elegantium hominum consortio interfuisse. Item ex eius alacri amore erga sanctam religionem, item erga bonas litteras linguas atque artes, haut iniuria colligere mihi videor, nostrum ab ineunte aetate minime perfunctorie illas disciplinas excoluisse, quas iuvenes mercaturae olim vacantes, prudenter futuro curriculo consulturi, minime negligere consueverunt, etiamsi parum contigerit mihi investiganti omnes et singulos magistros reperire, qui talem tantumque virum, donec puer erat, singulas linguas artesque docuerunt.

Simul atque aetatis robore fretus, ipsa mercaturae negotia capefferet decreverat, eidem familiae sese tradidit, cuius adfinitate postea opes atque honores adeptus est. Intravit nempe domum Viri ornatissimi *Nicolai Persent*, opulenti, ut tum res erant, atque spectabilis negotiatoris. Ibi quidem strenue perfunctus est omnibus officiis, quae illo aevum a tironibus exigebantur. Tantum vero abfuit, ut animus *Dorneri* molestiis exercitae conditionis fatigatus frangeretur, ut potius pro generosa indole ab ipsis laboribus vires adsumeret. Inde factum est, ut patronus e tirocinio quasi manumissum a se alienare nollet, verum potius honesto stipendio auctum inter collaboratores adscisceret. Sic iuventutem strenue fungendo negotiis, quae Vir spectabilis et prudens *Persent* ipsi demandaverat, consumpsit. Quum vero ille diem supremum obiret, ac filiorum eius alter, qui mercaturae operam navaturus erat, nondum eam aetatis maturitatem obtinuisset, ut ipse iam posset gubernacula negotiorum dirigere; inter alios *Dornerus* noster, utpote familiae huius alumnus, diuque in illa domo versatus, a tutoribus constitutus est, qui continuaret mercantilia pie defuncti patroni instituta, in succrescentis *Persentianae* sobolis emolumentum. Tanta fide tantaque sollertia tunc temporis in hac vicaria quasi opera versatus est, ut remuneratione iucundissima pariter atque honorificentissima diuturni prosperique laboris dignus haberetur: nempe cui anno MDCCCLXIII virgo, animi, corporis ac fortunae largiter locuples *Hanna Persent*, saepe laudati magistri et fautoris filia, nuberet. Quanta concordia, et quam intimo amore uterque coniux, hoc felix matrimonium coluerit, id quidem norunt omnes, quotquot nobile par, virtute morumque suavitate gemellum, propius cognoverunt. Liberis quidem numquam gavisi sunt ambo condigni maritalis thori socii, neque adeo ulla umquam prolis expectatio eos frustrata est. Ceteroquin ita tenerrimo animi adfectu alter alterum venerabantur,

bantur, ut universae civitati exemplum religiosae fidei, et indulgentissimae unanimitalis, imitatione dignissimum exhiberent. Nec tamen propria vel perpetua fuit usque ad suam mortem. *Dornero* haec felicitas. Namque erepta illi est exoptatissima uxor; acerbo et praemature fato d. VIII Maii a. cio io cclxxxiv. Adeo aegre tulit hanc iacturam; ut, postquam maturior vis illam partem animae suae abstulerat, vix unquam pristinam hilaritatem recuperaret; verum potius probam illam serenamque frontem, omnibus, ut quisque obveniret, humanissime adridentem, obscura quaedam tristitiae ac doloris frustra caelati nubecula regeret.

Interea vero; quum amans, quod amare iuvaret, feliciter arderet, gavissus est, ventoque suo usque navigavit. Prospere enim illi negotia pie prudenterque coepta successerunt, quae quidem a mercimoniis ratione a focero sibi tradita divendendis paulatim ad mensarii operas, quas cambiales vocare solemus, ita extendere coepit, ut denique mandata potentissimorum imperatorum, regum et principum curae fideique ipsius committerentur.

Nec latuit alacris *Donneri* virtus atque industria in variis functionibus civilibus, quas hic singulatim enumerare longum foret. neque est huius nostri instituti, Senatum Hamburgensem Amplissimum, qui viros adfidos, ingenio consilioque pollentes sibi adfiscere amat. Cooptavit ergo illum ordo splendidissimus et Senatorem elegit a. d. xxxii Febr. cio io cclxv. haud quaquam adfectantem honores, verum potius vehementer abhorrentem a munere laborioso diuque frustra reluctantem electioni. Neque hoc simulationis fuit superbiam sub praetextu verè candidae modestiae regentis. Quum enim leges Republicae Hamburgensis ferant, ut civis munus, ad quod legitime electus est, suscipere pertinaciter detrectans, decima opum parte detracta, urbem et eius agros intratriduum relinquere cogatur: obtulit noster ultroneam decimationem, dummodo sibi privato in patria manere liceret. Quod nulla ratione impetrans, impigre subiit onus; ex amore negotiorum recusatum, ac tam diligenter pertulit labores, quos serio aversatus fuerat, ut pauci provincias misere exoptatas & ambitiose quaesitas aequè studiose amare soleant, atque hic noster *Dornerus* ornavit Sparram, unde citra dissimulationem abhorrui. Noli factum hoc neququam incertis umbraticorum hominum rumoribus, sed manifesta universae civitatis conscientia traditum silentio praetermittere; quum solidam boni vereque popularis civitatem clarissime illustret, qui id, quod haud temè, sed gravibus rationibus adductus, ob rem familiarem propriam nollit, postulante patria, non modo voluit, sed ita voluit, ut licet re ipsa coactus esset, ab ineunte aetate quam ardentissime concupivisse ac sese ad hoc munus diligenter praeparasse, videretur. Obiit itaque omnes functiones senatorias, magnaque dignitate illis praefuit. Inter has praesertim nobis hic in censum venit

Mufagetæ sive Scholarchæ, ut vulgo audit, provincia. Quam quem-
admodum gesserit, infra opportuniore loco exponam. Solummodo præ-
turam urbanam declinare sustinuit, in hac civitate, præter incolarum
summam frequentiam, tot nautarum aliorumque sæpe turbulentorum
peregrinantium agminibus adfluente, ne dicam laborante, sane molestissi-
mam, et quæ virum alioquin negotiis occupatum adeo distrahit ac divexat,
ut multorum Senatorum optime de republica præmeritorum necem acce-
lerasse non sine quadam probabilitate ex vulgari opinione et fama, vel
certe mustitante rumore, plerumque putetur atque perhibeatur. Nihilò
fecius præturam paganam sive rusticam gessit, quæ, utpote minus one-
rosa, fructuosior vero et æque honorifica, haud facile Senatori, nisi prætor
urbanus antea fuerit, in partem cedere putatur; quinimò a. c. d. c. c. lxxxviii
a. d. vii Februarii cum magna civium lætitia in locum pie defuncti *Door-*
manni Consul Magnificus Reipublicæ in hac libera civitate imperiali crea-
tus est. Summum hunc honoris civilis gradum, ultra quem civem Ham-
burgensem adspirare, nisi nefas et impium, minime certe populare foret,
incredibili assiduitate, fide prudentiaque, non ascendit modo, verum
etiam mascule defendit. Verumtamen haud diu ultra decennium Con-
sulatum gessit. Namque dum commercium totius emporii patrii, suumque
proprium maxime florebat, dum multi Principes *Dornerum* pro fido
negotiorum argentariorum gestore adamabant, vires derepente ipsum
deserebant, atque sic opinione celerius deficiens, post paucas hebdoma-
des, quas adversa valetudine transegerat, ereptus est patriæ multisque
privatis, quos non modo consilio et operâ, verum etiam opibus quam
liberalissime iuverat, die Jovis, quæ erat xii Aprilis a. c. d. c. c. xviii hora
antemeridiana xiiii. Verum de morbo atque ultimis fatibus pie defuncti
agite audiamus artis peritum differentem, nimirum Virum experientissi-
mum, præclarissimum atque doctissimum *Dietericum Munsjen* Med. D.
cuius relatio, quam perbenigne mecum communicavit, ad verbum ita
sonat:

“ Vt cunque inopinata fuerit civibus acerbissima jactura, quam civi-
tas Hamburgeris fecit, amittendo Magnificum Consulem *Dornerum*:
“ equidem est; quod candide fatear, me iam diu tacite apud me ipsum
“ perquam sollicitum fuisse circa eiusdem valetudinem, neque cessavisse,
“ quin præ amici medicique officio ipsam admonerem, ut solertem sani-
“ tatis curam iusto modo susciperet. Quindecim circiter anni sunt, ex
“ quo sibi me adscivit medicum. Jam ab illo inde tempore e variis sympto-
“ matibus verebar, ne chronicus morbus illi minaretur. Cui ut occurre-
“ rem omnem operam navanti mihi contigit, ope convenientis diætæ
“ aptorumque remediorum ipsum adeo salvum ac sospitem fervare, ut
“ per longum illud spatium vix unquam morbi causa lecto adfixus fuerit.
“ Quod si huius viri longiore vita dignissimi prævalidam ad gravissima
“ negotia

VIII

“ negotia propensionem; vigilem semper aliquid maioris momenti agendi
 “ curam, sollicitudinem ac moerorem circa et post mortem dilectissimae
 “ conjugis, porro solitudinem vitae, in qua omni relationi, et quali-
 “ cumque amoenitatum fructui valedixerat; quodsi, inquam, publicos
 “ eius labores in usum reipublicae, cui cum fide atque honestate summa
 “ inferviebar, quodsi immensam molem negotiorum mercantiliū, qui-
 “ bus assidue fungebatur, reputaveris: profecto mirandum est; praeser-
 “ tim medico harum rerum gnaro, quod sub tot tantisque animi et corpo-
 “ ris molestiis fatigatus aetatem eo usque provexerit.

“ Sub initium anni clo Id c c xcviii moliminibus podagricis adfectus
 “ est; quae licet aeger debitae quieti et curae manus victas dare detrecta-
 “ ret, nihilominus tamen more solito cedebant. Mense fere antequam
 “ diem supremum obiret, motus febriles post coenam notabiliter incre-
 “ centes sensit. Impensissimae adhortationes, quibus obtestabar, nihil
 “ valuerunt, quo domi manere decerneret. Curiam atque emporium
 “ adire perseveravit; levius, quam re ipsa erat, malum arbitratus. De-
 “ nique vires manifesto prostratae cogebant ipsum diætam servare. At
 “ vel tunc fatigabat corpus ultra licitum, et arduum negotium erat, illum
 “ adigere, ut remediis rite uteretur. Novissimis diebus febriis ingruere,
 “ vires magis magisque deficere, aphthae os et linguam opplere; respi-
 “ ratio angui, simul diarrhoea colliquativa oriri. Sic denique placide diem
 “ supremum obiens consopiebatur. Viri omnibus civibus carus, et post
 “ vitam, alacri studio peractam assiduisque laboribus occupatam ad
 “ aeternam quietem intravit.”

Jam nobis restat, ut, quandoquidem instar Epaminondae nullam
 prolem a semet ipso procreatam, praeter virtutis ac rerum egregie gesta-
 rum laudem reliquit, omni encomio maior *Dornerus*; amabilem Viri
 Magnifici imaginem succincta delineatione adumbremus. Quod ergo
 primum corporis formam attinet; citra athleticam proceritatem, statura
 mediocris, ob iustam membrorum proportionem atque elegantem om-
 nium partium convenientiam, non carebat virili quodam decore, aucto-
 ritatem Senatoriam et Consularem in publicis functionibus incredibiliter
 adiuvante. Recte enim profecto Romanus ille Consul, philosophorum
 atque oratorum non modo sui verum omnis aevi facile princeps, vitaeque
 humanae haut quaquam sordidus arbiter. Cicero ait: pulchritudo corporis
 apta compositione membrorum movet oculos, et delectat. hoc ipso, quod
 inter se omnes partes cum quodam lepore consentiunt. Quo quidem in
Dornero nostro accessit rectus vigor, virtute et abstinentia ab enervante
 libidine ad senilem usque aetatem integer servatus. Onus quidem Aetna
 gravius iam per se ipsa senectus et est et habetur: verum tamen Aetna
 palmae sub imposita mole incurvari negantur, interno quasi quodam
 robore suffultae; ita recti vitae cultus nervos ultra solitum aetatis
 roborant

roborant, neque committunt, ut pueritia adolescentia et iuventute pudice
 castaque consumpta, praepropere festinet canosque antevertat decrepita
 caducitas, contra potius crudam viridemque sustentant senectutem. Vultus
 fere semper idem eademque frons nativam oris probitatem
 sereno fulgore illustrabat, in tantum, ut noster merito vel iam provecta
 aetate pulchris viris adnumerari posset. Forfan me favor et gratia fallit,
 quippe qui patrocinio senum praesertim per viginti et quod excurrit annos
 in hac urbe ab uno honorum gradu ad alterum evectus sum: sed videor
 mihi omnino observasse, minus Hamburgi, quam alibi, aetate provectos
 omnium ordinum homines, praesertim vero optimates viros, faciem ad
 severitatem rigidam componere, frontemque sulcorum austeritate corru-
 gare. Unde hoc fiat, in universum hic quaerere distuli, nec scire licet
 omnia, quanquam ipsa civilitas, ad quam per liberam reipublicae constitu-
 tionem senes invitantur, praeter delicias amplae saturaque urbis, quales
 multa exolescentis vitae incommoda levant, vel certe leniunt, multum huc
 profecto valet. *Dornerus* certe praeclearum existit humanitatis e linea
 mentorum conformatione elucens exemplum. Quam ob rem, licet, post
 optimae coniugis obitum, uti iam supra monuimus, rarissime animi hilaris,
 atramen semper accessus faciles ac gratiosos praestans adventantibus qua-
 libus cunque, primo statim obtutu cunctos clientes ita luminum placidorum
 iubare adfulsit, ut vix primulum innotescentes ipsum promerendis homi-
 nibus natum esse, repente decernerent. Dotibus hisce a natura infitis,
 accessit prompta disertaque facundia. Simulatque aliquem de ullo negotio
 publico privatove probabiliter differentem audiverat, non modo eius
 mentem animique intentionem opinione celerius percipiebat, verum etiam
 quid et quomodo sibi respondendum esset, praesto habebat. Hinc sine
 inutili proprii alienique temporis dispendio, morem antiquum obtinuit,
 neminem conventorum excludendi, praesertim talem, quem semel norat
 expedite loquentem, nec citra verecundiam cunctantem. Perspicax illi
 erat ingenii acumen, praecipue mores atque indolem hominum rapide dis-
 cebat, neque indignos facile unquam fovit, aliorumve tutelae commenda-
 vit. Verum id quidem aliquanto magis praedicandum venit aestimantibus,
 quod ante Consulatum, multis profuit, dum tribules ambiendo puncta ferre
 iuvit. Novissimis annis a commendationibus candidatorum, honores qua-
 lescunque quaerentium fere prorsus abstinuit, utrum ingrato quorundam
 animo offensus, an veritus, ne auctoritate consulari honestissime quaesita
 videretur abuti, an vero ulla alia causa impulsus, parum liquet. Confortia
 nunquam sollicite coluit, gnaviter laboribus inhaerescere ab adolescentia
 inde consuetus; Convivia vero, praecipue sub ultimum vitae spatium, qua-
 tenus honeste fieri posset, plane evitare studuit. Unam solummodo sodali-
 tatem adamavit, quam aliquot viri, multis nominibus primarii iniverant,
 ut primo die Jovis unius cuiusque mensis invicem communiter vita frue-
 rentur.

X.

rentur. Ceterum raro iucundam alioqui praesentiam suam impertivit amicis invitantibus; non modo quod negotiis quam voluptatibus tempus impendere mallet; sed etiam, qui frugalitatem inter virtutes reliquas coluit strenue, nec epularum nec potationum deliciis ullo modo deditus. Etenim, quo mentem semper liquidam ac serenam servaret, tot tantisque privatis pariter atque publicis negotiis intentam, utebatur leviori cibo vinoque, ne ventriculi cruditas unquam animi aciem praestringeret. Nec ludo neque alia longiore damnosave recreatione utebatur, unice brevi equitatione plerumque matutina, saepe antelucana, corpus exercens. Post actos labores item Solis festisque diebus in perlegendos utiles libros incubuit, ne literatura, quatenus illam studiis amplecti deberet aut vellet, novissima, ipsum lateret. In quo quidem vel alii minus severi negotiatores Hamburgenses litteratis hominibus exemplum imitatione dignissimum praefecerunt. *Dornertus* neque antiquam eruditionem contempsit, et donec inter scholasticae rei proceres fuit, tum omni alia ratione fautorem humaniorum litterarum sese exhibuit, tum praesertim examinibus Johannei vernis atque autumnalibus haud perfunctorie interesse consueverat. Non sine quodam grato dolore eius recordor, quod patientissima audientia et curata attentione praeceptores aeque atque alumnos, ea tempestate frequentes, mirifice iuvaret, atque ad graviter fungendum officio excitaret. Nunquam illum vidi cum vicino adfessore tali occasione confabulantem, aut alioqui cessantem, quin semper hoc ageret. Neque hoc solummodo exempli causa fecit, quo adolescentes moneret, magistrorum quaestionibus vacivas aures praebere, sed propria spontaneaue solertia impulsus. Memini enim, quum post primos Montgolferiorum conatus chemici Francogalli sic dictas aërostaticas machinas primum commentum essent, me in examine tractare locum in Tusculanis quaestionibus, ubi Cicero ait, "animos hominum ideo post mortem sublimem in coelum sursum ferri, quod ex igneo aëre consistit," idque mihi ansam praebere, ut circa physicas antiquitates paulisper discurrerem; tunc postea comperi, *Dornertum* ea, quae in Johanneo a me discussa audivisset, cum honorifica mei qualiscunque ingeniosi mentione inter amicos quam curatissime repetivisse. Sed existant alia clariora patrocini, quo ille litterarum studia fovere solebat, documenta. Etenim, quum triennio abhinc, sua dente aliquo litteris maximopere propitio negotiatore, pie defunctus *Giseke* Med. D. Gymnasii Professor et Bibliothecarius primarius, mecum unâ, pro comparandis utilibus libris, publicae Bibliothecae complemento inseruitur, apud locupletēs et munificos mercatores Hamburgenses symbolas colligeret, noster hic Vir, non mero titulo verum re ipsa propriisque factis Magnificus *Dornertus* ampla dote nos auxit, aliisque civibus exemplum praebuit, aemulationem tantam excitaturum, ut non equidem, sub auspiciis & moderamine Viri Perillustris & Consultissimi Senatoris *Widow J. U. L. Musagerarum* in hac urbe nunc Praefulis dignissimi, ipse splendida quaedam et utilia eruditorum

ditorum opera Bibliothecae adseiscere, verum adhuc probabilem praesentis pecuniae summam, pro continuandis librorum etiam nunc parum completorum emptionibus, relinquere potuerim. - Haud abs re videtur, hanc opportunam sibi me ultro offerentem ansam arripere, quo pie defuncti Consulis memoriam recolens, tot aliorum quoque Maecenatum liberalitatem hic publice quasi praedicare sustineam, qui secundarunt egregium *Dorneri* consilium, vel hoc modo lucri temporum opportunitate oblata particulam litterariae inopiae dicando, seris quoque nepotibus thesauros, intactis Arabum gazis opulentos, recentiorum augmentarum claritate exornatos tradere. Adolescentes litterarum studiis operam navaturi eundem hunc *Dorneri* nostrum egregium fautorem experti sunt. - Licet enim stipendiorum antiquis fundatorum neuiquam diribitor esset, e privato tamen censu tam largiter illis erogavit dotem potius, quam stipem, ut nimis rigidi censores vix, ac ne vix quidem, a reprehensione sibi temperarent. Quae quidem ratio latius patet. - Namque tot viduas, tot orphanos, tot alios omnis ordinis atque aetatis homines, tenui re familiari, ob manifestam vel clandestinam inopiam, laborantes, sustentavit, aluit, imo saginavit, ut invidi modestiam, qua Christi disciplinam strenue servans, non modo moleste sedulos arbitros, verum semet adeo ipse celaret, pavidum profusae comitatus pudorem autumarent. In quo mala mens malus animus generis, quod humanum se dicere praesumit, foede cernitur. - Utenque enim ditissimus quisque negotiator, praesertim orbus, vixerit, haud sane effugiet, quin a malevolis, qui laboriose plerumque parras opes limis oculis adspiciunt, vel avaritiae vel luxuriae nota inuratur. Haeredes sunt saepissime iustiores, quam otiosi scurrae. - Quamvis enim horum profecto unice refert, utrum defunctus amplam gazam an breviorum censum relinquat: plerique tamen iusto dolore iusta persolventes vita privatis adfinibus cognatisque officia, quaecumque praesens Mercurius offert, lucellum aequi bonique faciunt, nec vituperantes magnopere attenuantem opes liberalitatem, neque ultra licitum applaudentes triparci fenis, qui ore tenus plenis crumenis invigilaverit, fordibus.

Quam incertae sint omnes mundanae opes, nemo frequentius videt, vel praesertim persuasum sibi habet, quam negotiator classicus, sive primi ordinis. Inde existit *καυδολύτρον* illud, quod mercatores, praecunctis aliis mortalibus, lucri soleant cupidi, iidem nihilo secius liberalissimi, et pecuniae negligentes, ne dicam contemptores reperiri.

Multa quidem adhuc restant, quae de excellenti *Dorneri* indole, atque de ejus egregie factis merito praedicare possem. Sed sufficiant hae paucae pagellae, quas piis manibus, inferiarum quasi loco, dicare meum fuit. Gaudet nunc animus, Dei atque humanitatis amantissimus, liquida recte factorum conscientia; solidoque fructu germanae fidei et probitatis; gaudet memoria grata, quae illi donec Hamburgum florebit, aeternum inquam! superstes

XII

superstes erit. Curatam vitae, quam egit, egregiae descriptionem digniori biographo, huic tali vix defuturo, relinquam. Jam ex hac succincta delineatione apparebit, quam iusto dolore moereat civitas, ob amissionem tanti viri, tanti Consul. Recreatur tamen illa beateque reficitur successore eiusdem dignissimo Viro Magnifico *Daniele Lienau*, qui inde a die ix Febr. MDCC LXXXI, ubi Senator electus est, patriam et provinciam honestissimis consiliis rexit, eamque ob causam cum ingenti civium applausu Consul in *Dorneri* locum successus est. Habent profecto litterati quoque homines, cur de tali Consule laetentur, ac tripudiant, namque est egregius priscae et recentioris litteraturae arbiter, et ipse litteris a pueritia inde assidue imbutus atque enutritus. Faxit Deus T. O. M. ut ambo, novus hic Hamburgensis reipublicae Consul, itemque in eius locum electus Vir amplissimus Senator *Martinus Johannes Jenisch*, patriae multis nominibus egregie carus, cum toto Senatu atque omni civitate Hamburgensi, diu sospites vigeant. Fata quidem ad natale solum revocantia, ab urbe me auferunt, ubi domicilium habere, merito pro ingenti providentiae favore censetur, at ita de me rebusque meis eadem promerita est, ut nemo facile arctioribus grati animi vinculis eidem adstrictus impensius in partem prosperorum, quos adprecari fas est, successuum venire, vel Summum Numen ardentioribus votis pro eiusdem incolumitate obtestari, pieque adorare debeat, quam ego.

